

ТРАНСПОРТ, ЙОГО РОЛЬ У
НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ ТА
ФОРМУВАННІ СВІТОВОГО
ГОСПОДАРСТВА.

ВИДИ ТРАНСПОРТУ.

Транспорт – це вид економічної діяльності, який здійснює переміщення людей і вантажів у просторі.

Значення для розвитку економіки країни:

1. Переміщення стратегічно важливих для економіки масових вантажів (вугілля, зерна, руди), які споживають у значних обсягах за межами регіону їхнього виробництва.
2. Усі великі морські торговельні порти світу є водночас важливими промисловими й торговельними центрами.
3. Значні стабільні потоки пасажирів і вантажів об'єднують в одне ціле головні центри світової економіки.
4. Відбувається постійний обмін цінними тарно-штучними вантажами в контейнерах, які перевозяться літаками й морськими судами.

ТИП ПЕРЕВЕЗЕНЬ

вантажні

пасажирські

спеціалізовані

Вантажний

Спеціалізований

Пасажирські

ТИП ВЛАСНОСТІ

державна

комунальна

приватна

Державна власність

Транс-Груп

КИЇВПАСТРАНС

Комунальна
власність

ТОВ «Транс-Груп» приватне підприємство

Транспортну систему країни утворює мережа лінійних (автомобільні й залізничні дороги, трубопроводи, канали) і точкових об'єктів (вокзали, станції, зупинки), між якими переміщаються рухомі транспортні засоби (літаки, залізничні локомотиви, автомобілі, річкові й морські судна).

Транспортна система України

Обсяг перевезень – кількість вантажу, перевезеного від вантажовідправника до одержувача (у тоннах).

За структурою перевезень вантажів різними видами транспорту розрізняють міжнародну та міжрегіональну спеціалізацію виробництва країни, її роль у світових потоках товарів.

Вантажообіг – добуток обсягу перевезення вантажу на відстань перевезень (т-км).

Пасажирообіг – добуток кількості перевезених за певний час пасажирів на відстань перевезень (пас-км).

ВИДИ ТРАНСПОРТУ

1. Залізничний
2. Автомобільний
3. Морський
4. Річковий
5. Авіаційний
6. Трубопровідний
7. Космічний

Залізничний транспорт

- Переваги: висока пропускна здатність, незалежність від кліматичних умов, регулярність перевезень, відносно низькі тарифи, висока швидкість доставки на великі відстані.

- Недоліки: обмежена кількість перевізників, висока капітало-, матеріало- та енергоємність перевезень, низька доступність до кінцевих споживачів, низький рівень зберігання вантажів.

Морський транспорт

Переваги: можливість міжконтинентальних перевезень, висока пропускна здатність, низька собівартість перевезень на далекі відстані.

Недоліки: обмеженість перевезень, низька швидкість, залежність від погодних умов, необхідність створення складної портової інфраструктури.

Найбільший за вантажопідйомністю контейнеровоз «OOCL» (порт приписки Сянган/Гонконг) почав курсувати від 2017 р.

Він одночасно перевозить понад 21 тис. контейнерів (200 тис. тонн).

Річковий транспорт

Переваги: висока пропускна здатність на глибоководних ріках, низька собівартість і капіталоємність.

Недоліки: обмеженість перевезень, низька швидкість доставок, залежність від глибини рік та навігаційних умов, сезонність, низька надійність.

Автомобільний транспорт

Переваги: висока доступність, гнучкість, швидкість доставки, маневреність, доставка "від дверей до дверей", високий рівень збереження вантажів, можливість транспортування малих партій вантажів, широкі можливості вибору

Недоліки: низька пропускна здатність, залежність від дорожніх і погодних умов, відносно велика собівартість перевезень на великі відстані, не екологічність.

Повітряний транспорт

Переваги: швидкість доставки, надійність, високий рівень збереження вантажів, найкоротші маршрути перевезень.

Недоліки: висока собівартість перевезень, найвищі транспортні тарифи, висока капітало-, енерго- та матеріалоємність перевезень, залежність від погодних умов, недостатня географічна доступність.

Трубопровідний транспорт

Переваги: низька собівартість, висока пропускна здатність, високий рівень збереження вантажів, низька капіталоємність.

Недоліки: обмеженість видів вантажів (газ, нафта, емульсії сировинних матеріалів), недоступність малих об'ємів вантажів.

Космічний транспорт

Переваги: може вертикально переміщуватись. Має найбільшу швидкість серед усіх видів транспорту. Мало залежить від погодних умов. Ексклюзивність у наданні транспортних послуг у навколоzemному просторі.

Недоліки: висока вартість перевезень. Потребує спеціальної дорогої інфраструктури та транспортних засобів. Негативно впливає на екологічний стан верхніх шарів атмосфери.

СКЛАД ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ

Підприємства
(залізничні станції і вокзали,
автовокзали, морські
порти і річкові пристані,
аеропорти,
газокомпресорні станції)

Транспортні
шляхи

транспортні
та політранспортні
вузли й магістралі

транспортні засоби
та компанії, які їх
експлуатують

Масштаби світової транспортної системи :

загальна довжина транспортних магістралей, без морських трас, становить 72,5 млн км;
щорічно всіма видами транспорту перевозиться понад 150 млрд т вантажів і більше
2 трлн пасажирів; у світі налічують понад 1 млрд автомобілів, 48 тис. морських
кораблів, 25 тис. рейсових літаків

Висновок

1. Транспорт — основа функціонування економіки. Обсяг і структура перевезень відображають структуру господарства відповідного регіону, а рівень розвитку транспортної мережі — особливості розміщення населення й економічної діяльності в ньому.
2. Головними характеристиками роботи транспорту є обсяг перевезень вантажів і пасажирів.
3. Виділяють такі види транспорту: наземний, водний, повітряний і космічний. Останній з них є найменш поширеним видом транспорту у світі.

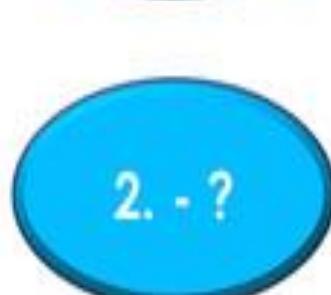
Види транспорту

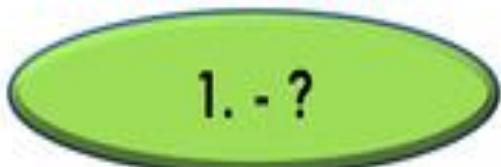
► Наземний

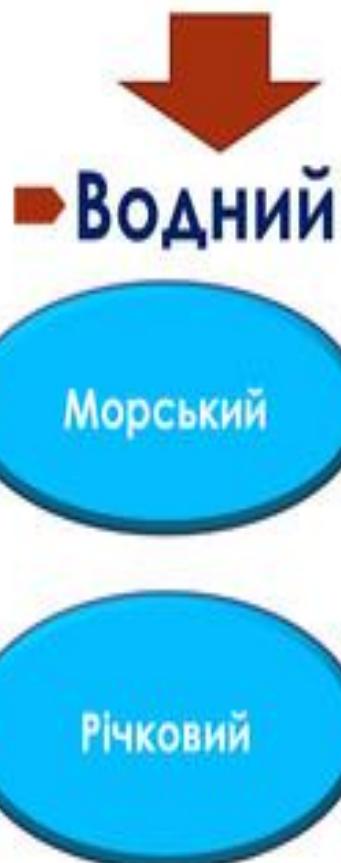
Водний

Інші види

Види транспорту

Узагальнення

- - Назвіть ознаки понять «обсяг перевезень» і «вантажообіг». Що між ними спільного, а що відмінного?
- - Як ви розумієте перевезення в режимі «від дверей до дверей»? Для якого виду транспорту це характерно?
- - Назвіть сучасні види транспорту в Україні.
- - З якою метою створюють транспортні магістралі?
- - Поясніть, чому м. Київ є головним транспортним вузлом України.
- - Чому космічний транспорт є найменш поширеним у світі?

Домашнє завдання

1. Підручник, опрацювати п.37 с.2 176
2. Проведіть дослідження «Міські види транспорту свого обласного центру».
 - Дізнайтесь, які міські види транспорту забезпечують основні перевезення пасажирів у нашому обласному центрі, їх основні напрямки та вартість перевезень.

Використовуючи мережу інтернет, визначте, яку середню кількість пасажирів щоденно перевозить кожен вид міського транспорту.

 - З'ясуйте, які проблеми заважають міським видам транспорту нашого обласного центру досягти європейського рівня розвитку.